

Espesyal nga Report:

97

GIPATAY

SA UNANG TUIG SA REHIMENG MARCOS JR

Hunyo 18, 2023

97 gipatay sa unang tuig sa brutal nga gyera sa rehimeng Marcos Jr

Taho sa mga kaso sa pulitikanhong pagpamatay
Hunyo 30, 2022 – Hunyo 15, 2023

Pasiuna

Grabeng brutalidad ang gisabwag sa armadong pasistang makinarya sa estado sa unang tuig sa poder sa pasistang rehimen ni Ferdinand Marcos Jr. Gipaigting niini ang pag-atake sa uhaw-sa-dugo ug mangtas nga tropa sa Armed Forces of the Philippines (AFP), Philippine National Police (PNP), mga grupong paramilitar ug uban pang ahente sa estado batok sa kinsamang mosupak sa ilang dili lehitimong paghari. Ang malukpanong terorismo sa estado ginasulsulan sa mga upisyal sa National Task Force-Elcac, lakip na si Vice Pres. Sara Duterte.

Ginaatake sa rehimen ang mga sibilyan dili lang sa kasyudaran apan ilabina sa kabanikanhan. Dayag ang kawalay-pagtahod sa mga internasyunal nga makitawhanong balaod, mga balaod sa gubat ug uban pang internasyunal nga deklarasyon nga nahatag og proteksyon sa mga sibilyan ug dili kombatant asaman adunay armadong panagbangi.

Ginabawal sa ika-32 Artikulo sa Fourth Geneva Conventions ang unsamang lakang nga magresulta og pisikal nga kadaut o pagtarget sa mga tawong protektado niini. Sigon pa, "...Dili lamang kini aplikable sa pagpatay, tortyur, pagpangdagmal, *mutilation*...apan bisan sa uban pang pamaagi sa brutalidad, binuhatan man sa ahenteng sibilyan o militar."

Partikular usab nga gipunting sa Declaration on the Protection of Women and Children in Emergency and Armed Conflict ng United Nations General Assembly niadtong Disyembre 14, 1974 nga usa ka krimen sa gubat ang "tanang porma sa pagpanumpo, ug bangis ug dili makitawhanong pagtrato sa kababayen-an ug mga bata, sama sa pagpriso, tortyur, pagpamusil, dinaghang pag-aresto, kolektibong pagsilot, pagguba sa panimalay ug pugos nga pagpabakwit, nga ginahimo sa mga pwersang nakiggubat sa dagan sa operasyong militar niini (No. 5)."

Pagahisgutan niining report sa Ang Bayan (AB) ang mga kaso sa ekstrahudisyal nga pagpatay nga gihimo sa armadong pwersa sa estado

batok sa mga sibilyan ug dili kombatant (lakip ang mga *hors de combat*) nga angayang adunay proteksyon ilalum sa internasyunal nga ma-kitawhanong balaod. Tumong niini nga hatagag-pagtagad ang gigrabehon sa brutalidad ug kabangis nga nasinati sa katawhang Pilipino partikular ang mga kaso sa pagpatay sa unang tuig ilalum sa rehimeng Marcos gikan Hunyo 30, 2022.

Gustong ipaabot sa AB sa mga magbabasa nga daghan pang kaso sa kabinikanhan ang wala nataho tungod sa kadaku sa mga operasyong militar sa mga natarang gerilya. Wala pa nakumpleto ang mga taho sa lain-laing rehiyon sa Mindanao, ingonman sa Eastern Visayas. Abli pa ang upisina sa AB para sa dugang taho.

Wala usab nalakip sa taho niini nga report ang mga kaso sa ekstra-hudisyal nga pagpatay nga may kalabotan sa “gyera sa droga” nga ginapadayon sa rehimeng Marcos. Gibanabanang kapin 300 ang biktima sa maong mga pagpatay sa unang tuig sa rehimen.

Kinatibuk-ang hulagway

Sa unang tuig sa poder ni Marcos Jr, nakarekord ang AB og 62 ka insidente sa pulitikanhong pagpamatay nga gikalambigitan sa mga armadong ginsakpan sa estado. Sa maong mga kaso, 97 ang kinatibuk-ang ihap sa mga biktima o abereyds nga duha (2) kada semana ang gipatay sa estado. Lima sa mga insidente ang kaso dinaghang pagpatay o masaker ug usa ang sulayng pagmasaker.

Mayorya sa mga kaso ang nataho sa panahon nga naglunsad og mga *focus military operation* (FMO) ug Retooled Community Support Program (RCSP) ang mga sundalo ug pulis sa mga komunidad. Ingonman, daghan sa mga kaso ang ginapagawas sa AFP nga mga pekeng engkwentro aron tabunan ang ilang mangilngig nga krimen.

Sa mga gipatay, 53 ang mag-uuma ug usa ang lumad. Unum sa mga biktima mga menor-de-edad, kung asa 9 anyos ang pinakabata. Dili usab luwas sa pasistang atake ang usa ka 5-ka-bulang mabdos nga natpatay sa paturagas nga pagpamusil sa mga sundalo. Sa kinatibuk-an, 13 ka babaye ang gipatay sa mga sundalo ug pulis.

Sa mga biktima, 47 ang gipatay samtang anaa sa kustodiya sa militar. Biktima sila sa pagdagit o ilegal nga pag-aresto, nakasinati og pisikal ug sikolohikal nga tortyur ayha gipatay. Walo usab sa mga biktima ang natpatay tungod sa paturagas nga pagpamusil.

Sa rekord, pinakamadugoon ang bulan sa Nobyembre 2022 kung asa 16 ang gipatay sa estado. Pinakadaghan ang insidente niadtong Mayo 2023 kung asa 15 ang gipatay sa mga pwersang militar ug pulis sa 12 ka insidente.

IHAP SA KASO UG BIKTIMA

2 0 2 2	HULYO	
	8	13
	KASO	BIKTIMA
	AGOSTO	
	4	15
	KASO	BIKTIMA
SETYEMBRE		
4	6	
KASO	BIKTIMA	
OKTUBRE		
6	8	
KASO	BIKTIMA	
NOBYEMBRE		
11	16	
KASO	BIKTIMA	

2 0 2 3	ENERO	
	3	3
	KASO	BIKTIMA
	PEBRERO	
	5	8
	KASO	BIKTIMA
	MARSO	
	2	3
	KASO	BIKTIMA
	ABRIL	
	6	6
	KASO	BIKTIMA
MAYO		
12	15	
KASO	BIKTIMA	
HUNYO		
1	4	
KASO	BIKTIMA	

Nataho ang mga kaso sa pagpatay sa 19 ka prubinsya. Sa taho nga nakalap sa AB, nanguna dinhi ang Negros Occidental sa mga prubinsyang adunay pina-kadaghang nataho nga biktima sa pagpatay. Trentay uno (31) ang nataho nga gipatay sa 18 ka lain-laing insidente. Sunod ang Samar ug Masbate nga may tig-12 ka biktima.

Ang tulo ka prubinsya napailalum sa Memorandum Order No. 32 nga gipagula sa kanhing rehimeng Duterte niadtong 2018. Pinaagi sa maong kamanduan, nagdeploy og dugang bata-batalyong mga sundalo ug nagpahamtang og *de facto* nga balaod militar sa Negros Island, mga prubinsya sa Eastern Visayas ug Bicol.

Ang dinagku ug dinugay nga mga operasyong militar sa maong mga prubinsya maoy nagsilbing gwardya sa operasyon sa dagkung negosyo ug makawkawon nga mga proyekto sa mga bukrura-kapitalista ug kasosyo nilang mga langyaw ug lokal nga kapitalista. Ginagamit nila ang estado ug mersenaryong militar aron sumpuon ang pagsupak sa mga residente sa maong mga proyekto.

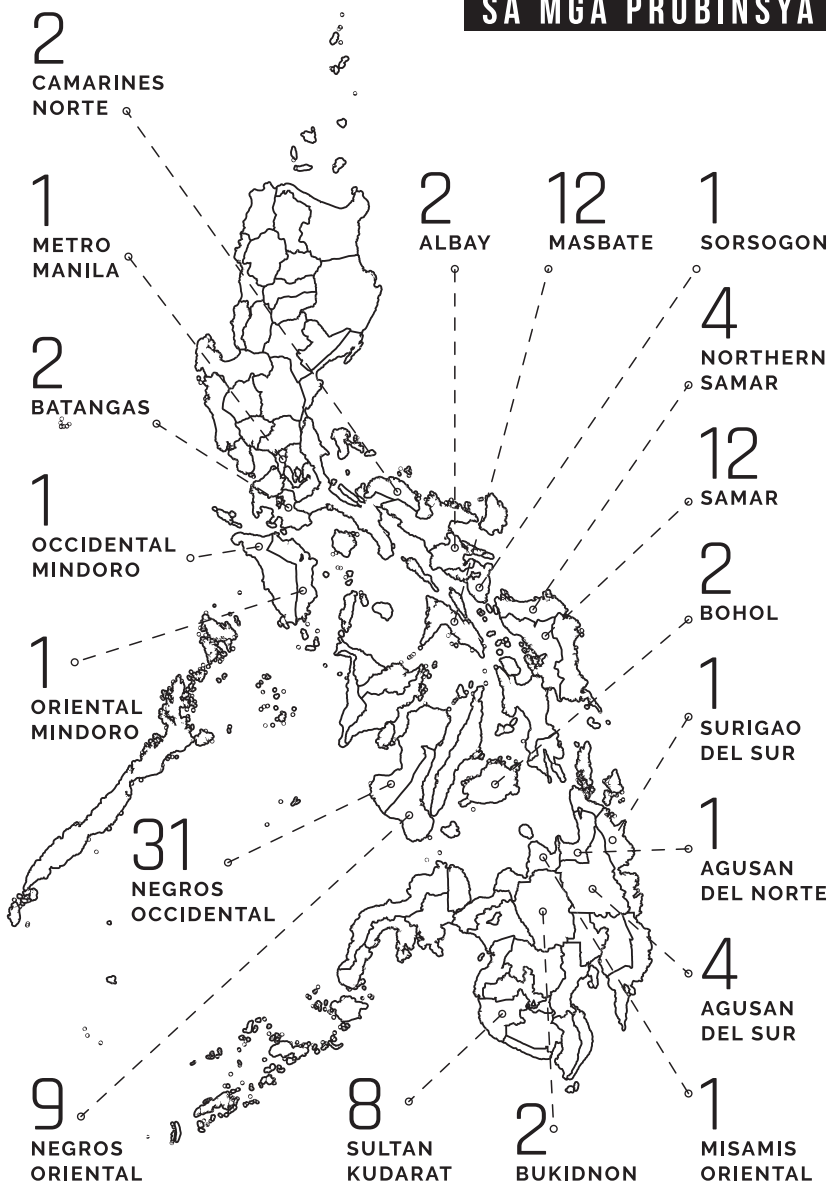
Sa Negros Occidental, kaylap ang eksplorasyon sa bulawan, *copper* ug *silver* sa habagatang bahin sa prubinsya ug pagmina og *manganese* sa Kabankalan City. Samtang malukpanon ang operasyong kwari sa bonbon ug balas sa uban pang bahin sa prubinsya.

Kasamtangan usab nga ginatukod ang tulay nga motabok sa bukid sa Sipalay City ug agianan gikan Calatrava padulong sa Silay City nga molapos sa tungatunga sa North Negros National Park. Tin-aw nga paunang lakang lamang ang konstruksyon sa mga kalsada para sa mas daku ug magun-ubong proyektong planong tukuran sa dagkung negosyo sulod sa protektadong kabukiran.

Sa Masbate, human gipatag, adunay dagkung bangag ug labayanan og mga mahilong kemikal ang lungsod sa Aroroy nga nakatakda usab nga sakupon sa Filminera-Masbate Gold Project ang mga bukirong bahin sa mga lungsod sa Milagros, Uson ug Mobo.

Padayon ang pagpangilog sa yuta ug panginbuhian sa mga residente sa lungsod sa Dimasalang. Mikabat sa 1,800 ektaryang kayutaan ang pakatukuran og ekoturismong Empark. Pagasa-kupon sa maong proyekto ang mga barangay sa Bontod, Cadulan, Divisoria, Gaid, Maravilla, Sta. Cruz, Suba ug T.R. Yanco.

IHAP SA GIPATAY SA MGA PRUBINSYA

Mga insidente

Ang mga mosunod mao ang pipila sa mga piniling kaso sa pag-pamatay sa mga sibilyan ug uban pang indibidwal nga binuhatan sa mga armadong ahente sa estado ilalum sa rehimeng Marcos Jr. Ginapakita sa maong mga kaso ang langkub, ang-ang sa brutalidad ug kamangtas sa mga pasistang pwersang militar.

Masaker sa Catbalogan 10

Patung-patong nga krimen ang gihimo sa mga pwersang militar batok sa Catbalogan 10. Gidakop, gitortyur ug gipatay silang Benito Tiamzon, nangulo sa Komiteng Tigpatuman sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas, Wilma Austria-Tiamzon, pangkinatibuk-ang kalihim sa PKP ug Joel Arceo, kalihim sa isang subrehiyon sa Eastern Visayas. Lakip usab sa gipatay ang ilang mga kaubanan nga si Ka Yen, Ka Jaja, Ka Matt, Ka Ash, Ka Delfin, Ka Lupe ug Ka Butig. Kolektibo silang gitawag og Catbalogan 10.

Giharang ang gisakyang *van* sa napulo ug ayha sila gidakop sa tunga-tunga sa alas-12 sa udto ug ala-1 sa hapon samtang nagabyahe padulong sa Catbalogan City niadtong Agosto 21, 2022.

Gipailalum sila sa grabeng tortyur ayha gipatay, ug gisakay sa usa ka bangka ang ilang mga patayng lawas ug gipabusikad sa dagat sa tungatunga sa Catbalogan ug isla sa Taranganan aron sunugon ang tanang ebidensya sa krimen. Sa tabang sa mga mangingisda, walo ka patayng lawas ang narekober gikan sa dagat. Matud sa pipila ka mga testimonya, makita sa mga patayng lawas ang marka sa grabeng tortyur.

Pagmasaker sa pamilyang Fausto, Jacolbe ug usa ka pamilya sa Northern Samar

Gipatay sa mga sundalo sa 94th IB ang upat ka myembro sa pamilyang Fausto, lakip ang duha ka bata, niadtong Hunyo 14 sa gabii sa Barangay Buenavista, Himamaylan City. Girakrakan sa mga sundalo samtang nangatulog ang mag-inahan nga silang Emilda Fausto, 51 anyos,

ug duha niyang anak nga silang Raben Fausto, 12, ug Ben Fausto, 15. Nakaplagang patay si Roly Fausto, 55, amahan sa pamilya gawas sa ilang pamilya.

Ang pamilya aktibong mga myembro sa Baklayan, Bito, Cabagal Farmers Association (BABICAF), kahugpungan sa mag-uuma sa maong barangay. Sa wala pa ang masaker, balik-balik na nga ginapig-ot sa mga sundalo ang pamilya tungod sa akusasyon nga nagasuporta sila sa hukbong bayan.

Gipig-ot sa militar ang pamilya niadtong Marso 22, 2022 dihang gisulod sa 12 ka sundalo ang balay sa mga Fausto. Gitiunan og kutsilyo si Emilda samtang ginainteroga. Human niini, giransak sa mga sundalo ang balay sa pamilya, gikawat ang ilang tinigum nga ₱5,000 ug gihihaw ang ilang mga manok.

Pagkahapon, gidakop sa mga sundalo si Roly ug gidala layo sa ilang balay ug didto gihiktan og bakos ang iyang liog ug pugos nga ginapaangkong may kalambigitan siya sa BHB. Gikulata ug gitadyakan usab siya sa mga sundalo. Gikuyog pa siya sa operasyong kombat sa mga sundalo niadtong gabiuna.

Mga Jacolbe. Napatay sa pagpamusil sa mga sundalo sa 62nd IB sa usa ka payag sa Sityo Banderahan, Barangay Trinidad, Guihulngan City, Negros Oriental ang natulog nga 5-ka-bulang mabdos nga si Cristina Jacolbe ug iyang 16-anyos nga anak nga si Everly niadtong Hulyo 26, 2022 sa alas-5 sa buntag. Lakip sa napatay ang ilang paryente nga si Roldan Montero.

Si Cristina usa ka maestra sa *daycare* ug napugos nga moundatang sa pagtudlo tungod sa walay hunong nga pagpamig-ot ug pag-akusar kaniya sa mga sundalo. Ang iyang anak nga si Everly usa ka estudyante sa Grade 11 sa Cabacungan National High School sa La Castellana City. Mibisita lamang siya sa yang inahan dihang gipatay siya sa mga sundalo. Mobalikay pa unta siya aron saulugon ang adlawng natawhan sa iyang magulang.

Matud sa pamilya sa biktima, naabtan pa nilang gasinggita, naghilaka ug nangayog tabang si Everly mga alas-9 sa buntag. Luyo sa ilang pag-pakiluuy, wala sila gitugutan sa mga sundalo nga makasulod sa balay aron dalhon sa ospital ang dalaga.

Kalabot sa kaso, naglunsad og *fact-finding mission* ang mga grupo sa tawhanong katungod sa pagpanguna sa Human Rights Advocates in Negros niadtong Agosto 2022. Sa pag-imbetiga sa grupo, nakuha niini ang aktwal nga mga panghitabo ug insidente, bisan ang salaysay sa mga saksi. Girekomenda niini ang pagpasaka og mga kasong *multiple murder* ug *robbery* batok kang Brig. General Inocencio Pasaporte, mga elemento ug kumander sa nag-operasyong tropa sa 62nd IB nga mipatay sa mga sibilyan niadtong Hulyo 26, 2022.

Northern Samar. Duha ka myembro sa usa ka pamilya ang napatay sa sulayng pagmasaker sa mga sundalo sa 43rd IB sa Kilometro 9, Barangay Happy Valley, San Isidro sa Northern Samar niadtong Nobyembre 18, 2022. Ginapagawas sa mga sundalo nga mga manggugubat sila sa BHB nga napatay sa engkwentro. Matud mismo sa taho militar, duha ang ilang napatay samtang tulo ang ilang giaresto.

Kyllene Casao, 9 anyos

Si Kyllene Casao, 9-anyos, gipusil patay sa mga elemento sa 59th IB sa Sityo Centro, Barangay Guinhawa, Taysan sa Batangas niadtong Hulyo 18, 2022.

Naglakaw pauli si Kyllene, kauban ang iyang amahan nga si Benie ug usa ka igsoon, gikan sa pagtugway sa ilang kanding dihang gitiunan ug gikasahan og pusil sa upat ka sundalo ang ilang amahan. Para magpaila, dihadihang gipataas ni Benie ang iyang duha ka kamot ug nagpaila nga residente sa lugar. Imbes nga ipalabay ug pasagdang malinawong makauli, duha ka beses silang gipabuthan sa mga sundalo.

Nakadagan si Benie ug ang anak nga lalaki apan si Kyllene naigo ug natumba. Gipas-an sa amahan ang iyang anak nga nagtinga ug gisula-

yan nga idagan sa ospital. Apan patay na si Kyllene sa ilang pag-abot sa ospital.

Human niini, napanghingusog sa mga paryente ug grupo sa tawhanong katungod niadtong Agosto 1, 2022 ang usa ka dayalogo kang Batangas Governor Hermilando “Dodo” Mandanas aron hisgutan ang krimen ug uban pang kaso sa paglapas sa tawhanong katungod sa 59th IB. Sa maong dayalogo, nagsaad ang upisyal sa lokal nga gubyrno nga iduso ang imbestigasyon kaabag ang Tanggol Batangan, Children’s Rehabilitation Center, ug UNICEF sa nahitabong insidnente. Wala pay resulta ang imbestigasyon hangtud karon.

Pagdagit ug pagpatay sa tigulang ug masakiton

Nagpatambal ang magtiayong Rudy Garay ug Rosalia Caindoy sa usa ka ospital sa Misamis Oriental dihang gidagit sila sa mga elemento sa 4th ID niadtong Marso 26. Si Garay hilabihan nang nagluya ug nagniwang, ug nangluspada ang iyang panit tungod sa seryosong mga sakit.

Gipagawas silang napatay sa engkwentro niadtong Marso 27 tali kuno sa usa ka yunit sa BHB ug sa giusang pwersa sa Alpha Company sa 65th IB ug 9th company sa 3rd Special Forces Battalion, 1st ug 2nd Scout Ranger sa Sityo Vertudazo, Barangay San Juan, Bayugan City sa Agusan del Sur. Matud sa mga residente, nakadungog sila og daghan kaayong buto sa nagkalainlaing pusil bantag alas-2 hangtud alas-5 sa kaadlawon sa maong lugar. Pagkabuntag, nakita na lamang nga nakati-haya sa lapukan ang mga patayng lawas ni Garay ug Caindoy.

Ingon niini usab ang nahitabo kang Emanuel Llanos Anob, 67 ug masakiton, nga gidagit niadtong Marso 29 sa haywey sa Butuan City. Gikan sa ospital si Anob dihang gidagit siya sa mga sundalo. Nareport pa sa iyang mga pamilya ang iyang pagkawala ayha mahibaloan nga gipatay siya sa mga sundalo. Basta na lang gibyaan sa mga sundalo ang iyang patayng lawas sa usa ka punerarya sa Bayugan City niadtong Marso 30. Gipagawas nga napatay si Anob sa usa ka engkwentro sa utlanan sa Barangay Umalag ug Castillo, San Miguel, Surigao del Sur.

Nasyon Gantangan, napatay sa paturagas nga pagpamusil

Namatay si Nasyon Gantangan dihang gipaulanan og bala sa mga sundalo sa 37th IB sa Sityo 27, Barangay Sangay, Kalamansig, Sultan Kudarat niadtong Pebrero 27, 2023, alas-7:28 sa gabii. Duha sa iyang kauban mga menor-de-edad. Usa kanila ang nasamdan.

Pauli na unta silang Gantangan gikan sa pagpangayam para mangaon. May kusog silang *flashlight* nga gisul-ob sa ulo dihang kalit silang girakrakan sa mga sundalo. Sa saysay sa usa sa mga biktima, naglakaw sila sa mayor nga dalan padulong sa baryo dihang kalit na lamang silang gipaulanan og bala sa mga sundalo sa 37th IB.

Gipamusil ang mga biktima bisan og nagsinggita sila og ‘sibilyan mi!’ Matud sa pamilya ni Gantangan, halos matunga ang lawas sa biktima sa kadaghan sa bala nga miigo kaniya. Tungod sa grabeng tensyon, nakuhaan ang asawa ni Gantangan. Samtang, grabeng troma ang padayon nga nasinati sa duha ka menor-de-edad nga biktima.

Gipatay sa tortyur

Namatay sa pagtortyur sa mga sundalo sa 2nd IB si Norvil Generoso Pepito, upisyal sa barangay, niadtong Oktubre 12, 2022. Tulo ka adlaw nga walay hunong siyang gitortyur sulod sa kampo militar sa Barangay Paguihaman, Uson, Masbate. Gipatawag siya sa mga sundalo ug gipailalum sa interogasyon ug pagpangulata gikan Oktubre 10, 2022 hangtud Oktubre 12, 2022.

Naabtan pa sa paryente sa biktima ug sa kapitan sa barangay si Pepito nga nagtinga ug halos walay panimuot sa kampo sa militar. Nadala pa siya sa pamilya sa ospital apan gideklarang *dead on arrival* sa duktur.

Gitortyur si Pepito sa mga sundalo nga nag-akusa kaniya nga nalambigit sa nahitabong ambus sa hukbong bayan batok sa 2nd IB.

Pagpatay samtang nanginabuhi

Duha ka sibilyan nga nanginabuhi ang brutal nga gipatay sa mga pwersa sa Philippine National Police-Special Action Force (PNP-SAF) sa Sityo Ibaliw, Barangay Sangay, Palapag, Northern Samar niadtong Mayo 5. Naila ang mga biktima nga Joel Balading Recare ug Oscar Alastoy, mga residente sa Barangay Capacujan ug mga chainsaw helper.

Hugot nga gipanghimakak sa ilang mga paryente ang pasangil sa PNP-SAF nga ang duha mga myembro sa hukbong bayan. Bisan ang kapitan sa Barangay Capacujan nagpamatuod nga mga sibilyan ang duha. Wala silay unsamang negatibong rekord sa barangay.

Gipadayag pa sa pamilya ang grabeng pagkadismaya ug kasuko tungod kay kapin 24 oras pa ayha nadala ang mga giulod nang patayng lawas sa Regional Health Unit. Sa panawagan sa mga pamilya sa duha ka biktima, natukmod ang Commission on Human Rights nga maghimo og imbestigasyon sa pagpatay sa PNP-SAF.

Gipatay samtang anaa sa kustodiya sa militar

Usa ka bulan sa kamot sa berdugong 47th IB ang aktibista ug organisador sa kabatan-onan ug mag-uuma nga si Arthur Lucenario ayha gipagawas nga napatay sa usa ka “engkwentro” niadtong Mayo 12 sa Barangay Tabuan, Antequera, Bohol.

Gidagit si Lucenario niadtong kaadlawon sa Abril 14 sa lungsod sa San Miguel ug iligal ug tago nga gidetine. Makita sa iyang patayng lawas ang marka sa grabeng tortyur.

Gipatay sa atubangan sa asawa

Brutal na gipatay sa 58th IB ang 26 anyos nga si Ricardo Kabanglas Hilogon sa ilang balay sa Sityo Tapol, Barangay Banglay, Lagonglong, Misamis Oriental niadtong Abril 3. Bag-o lang nakauli sa iyang balay gikan sa umahan si Hilogon dihang giduulan siya sa mga ahente sa 58th IB ayha gipusil atubangan sa iyang asawa.

Si Hilogon usa ka kanhing myembro sa hukbong bayan apan dugay nang dili aktibo. Ayha gipatay, makapila ka beses na siyang gipatawag sa militar aron “pasurenderon.” Sukwahi sa saad nga kalinaw ug kalamboan Sa programa sa “pagpasurender” sa gubyerno, nagdala kini og grabeng peligro sa mga biktima.

Pagpatay kang Dante Yumanaw, Mangyan

Sa Occidental Mindoro, gipatay sa 76th IB si Dante Yumanaw, katutubong Batangan-Mangyan ug residente sa Sityo Tiyabong, Barangay Ligaya, Sablayan niadtong Hulyo 15, 2022. Girakrakan si Yumanaw dihang iyang nasugatan ang nag-operasyong sundalo.

Gawas niini, paturagas usab nga gipusil ang kauban ni Yumanaw. Paturagas usab nga nagpabuto ang mga sundalo sa Sityo Tiabong, ug sa Barangay Ligaya, Sablayan.

Pagpatay sa mga konsultant sa NDFP

Dayag ang palisiyang kontra-kalinaw sa rehimeng Marcos Jr sa walay kaluoy nga pagpatay sa tulo ka konsultant pangkalinaw sa National Democratic Front of the Philippines (NDFP). Ang pagpatay kanila usa ka dayag nga paglapas sa gipirmahang kasabutan sa Gubyerno sa Pilipinas ug NDFP nga Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees nga nagaprotektar sa katungod sa mga delegado sa negosasyong pangkalinaw ug bisan sa internasyunal nga makitawhanong balaod.

Una sa maong mga kaso ang pagpatay sa mga sundalo sa 94th IB ug 47th IB kang Eriscon Acosta niadtong Nobyembre 30, 2022 sa alas-2 sa kaadlawon samtang nagpahulay sa Barangay Camansi, Kabankalan City, Negros Occidental. Gipatay usab ang iyang kauban nga si Joseph Jimenez, lokal nga lider sa organisasyong mag-uuma sa lugar.

Sunod niini ang pagpatay sa militar kang Manuel Tinio (Ka Dodie) niadtong Abril 14. Pito ka beses nga gipabuthan si Tinio samtang nagmotor sa utlanan sa San Miguel ug Ubay sa Bohol. Aron tabunan ang krimen, gitamnan og ebidensyang kalibre .45 ang iyang patayng lawas

ug gisulting "nanlaban."

Gidagit ug gipatay sa 94th IB si Rogelio Posadas, konsultant sa NDFP sa isla sa Negros niadtong Abril 19, 2023. Nagabyahe kaniadto si Posadas sa Aranda-La Castellana Road sa lungsod sa Hinigaran dihang giharang sila sa mga sundalo bandang alas-9 sa gabii. Gidagit usab ang iyang mga kauban nga usa ka organisador sa mag-uuma ug duha ka drayber sa mga motorsiklong ilang gisakyan. Pagka sunod adlaw, gibalita sa AFP nga napatay si Posadas sa usa ka hinimohimong engkwentro sa Barangay Santol, Binalbagan, Negros Occidental.

Gipasaka niining Hunyo sa hukumang bayan sa Negros ang kaso sa pagdagit ug pagpatay sa militar kang Posadas.

Pagkigbisog para sa Hustisya!

Hustisya! ang singgit sa mga pamilya ug higala sa mga biktima sa pulitikanhong pagpamatay ilalum sa rehimeng Marcos Jr. Gipadayag nila ang ilang panawagan sa lain-laing porma ug institusyon aron papanubagon ang mga upisyal militar, sundalo ug uban pang armadong ahente sa estado nga nag-unang nalambigit sa maong mga krimen batok sa katawhan. Nag-unang gitudlo si Ferdinand Marcos Jr, ang hepe sa armadong pwersa sa estado.

Nagpabiling armas sa katawhan batok sa pagpangatake sa Armed Forces of the Philippines ang ilang panaghiusa ug militanteng protesta. Nagkakusog ang organisadong mga protesta sa katawhan para ipanawagan ang pagpalayas sa mga sundalong nanakop sa ilang mga baryo ug nagakampo sa mga sibilyang imprastruktura. Matag adlaw, dala nila ang grabeng kadaut, paglapas sa mga tawhanong katungod ug pagsabwag og teror batok sa katawhan.

Aduna usab silay mga protesta aron dalhon ang ilang singgit alang sa hustisya sa lain-laing ahensya, lakip sa mga lokal nga korte, bisan sa mga internasyunal nga ahensya o korte nga nagdungog sa mga kaso sa krimen batok sa katawhan.

Anaa usab sa mga pamilya ug paryente sa mga biktima ang desisyon nga ipasaka ang mga kaso sa mga hukumang bayan sa rebolusyonaryong gubyernong bayan. Sa kaugalingon niini, responsibilidad sa mga lokal nga yunit sa Bagong Hukbong Bayan nga magpahigayon og imbestigasyon sa mga kaso sa pagpamatay sa mga ahente sa estado ug paglapas sa tawhanong katungod, aron maila kung kinsa ang mga nag-unang sad-an sa maong mga krimen.

Atubangan sa kadaut sa mga pasistang sundalo ug pagpangatake sa katawhan, kinahanglang ipatuman sa mga yunit sa BHB ang mga taktikal nga opensiba nga nakapunting nag-una sa mga yunit sa AFP nga adunay madugoong rekord sa pagpatay ug uban pang kabangis. Ang mga kadaugan sa BHB, usa ka pamaagi sa pagtubag sa ginapangayong hustisya sa katawhan.

HUSTISYA!

Inyab family child (2022-07-03), Roel Ladera (Ka Jack) (2022-07-06), Nikka Dela Cruz (Ka Chai) (2022-07-06), Alden Rodriguez (Ka Rocky) (2022-07-06), Roel Deguit (Ka Caloy) (2022-07-06), Dante Yumanaw (2022-07-15), Kyllene Casao (9) (2022-07-18), Pompeo Landisa (2022-07-20), Maximo Digno (2022-07-26), Christina Jacolbe (2022-07-26), Roldan Montero (2022-07-26), Everly Kee Jacolbe (16) (2022-07-26), Crisanto Lagardilla (2022-07-30), Jude Osma (2022-08-01), Rodrigo Mejica Lorezo (Ka Akag) (2022-08-07), Delia Rosco Rotalano (Ka Mema) (2022-08-07), Mario Esparaguerra (2022-08-19), Renante Capareño (2022-08-19), Benito Tiamzon (2022-08-21), Wilma Tiamzon (2022-08-21), Joel Arceo (Divino) (2022-08-21), Ka Yen (2022-08-21), Ka Jaja (2022-08-21), Ka Matt (2022-08-21), Ka Ash (2022-08-21), Ka Delfin (2022-08-21), Ka Lupe (2022-08-21), Ka Butig (2022-08-21), Manuel Cos (2022-09-01), Vincent Madlos (2022-09-01), Glorivic Campos Belandres (2022-09-01), Greg Cantilla (2022-09-07), Lonie Hainampos Pison (2022-09-30), Jessa Terol Empoy (2022-09-30), Percival Carag Mabasa (Percy Lapid) (2022-10-03), Carlito Ahina (2022-10-08), Romeo Nanta (Ka Juanito Magbanua) (2022-10-10), Norvil Generoso Pepito (2022-10-12), Unnamed Happy Valley family member (2022-10-18), Unnamed Happy Valley family member (2022-10-18), Pancho Versaga (2022-10-29), Renard Remulta (2022-10-29), Bernharl Kahil (2022-11-05), Ruel Riveral Mahusay (2022-11-10), Rene Bartolata Garzon (2022-11-13), Gilbert Julie Abunales Goylan (2022-11-13), Victor Baldonado (2022-11-21), Gerry Kasa (aka Kekel) (2022-11-23), Ka Dennis (Indot Dulunan) (2022-11-23), Ka Ho (Sep Kasa) (2022-11-23), Ka Duran (Allan Dalimbang) (2022-11-23), Ka Elena (Annabel Talon) (2022-11-23),

Ka Pogi (2022-11-23), Ronnie Andren (2022-11-27), Mario Baldusa (Ka Jekoy) (2022-11-28), Janhel Sarsa (Ka Jorge) (2022-11-28), Ericson Acosta (2022-11-30), Joseph Jimenez (2022-11-30), Jose Gonzalez (2023-01-09), Orlando Fat (2023-01-10), Danny Malinao (2023-01-24), Henry Casido (2023-02-04), Jomarie Calumba (2023-02-04), Arjen Mahinay (Ka Nonong) (2023-02-04), Junjun Callet (Ka Roben) (2023-02-04), Diosdado Arcipe (2023-02-07), Argie Salvador (17) (2023-02-11), Vernon Bonggat (2023-02-20), Nasyon Gantangan (30) (2023-02-27), Dano Caindoy (2023-03-26), Rosalinda Caindoy (2023-03-26), Emanuel Llanos (2023-03-29), Ricardo Loloy Kabanglas Hilogonon (2023-04-03), Manuel “Loloy” Tinio (2023-04-14), Jose Albores Jr. (2023-04-18), Rogelio Posadas (2023-04-20), Alex Dolorosa (2023-04-24), Anthony Curson (2023-04-28), Crispin Tingal Jr. (2023-05-03), Joel Balading Recare (2023-05-05), Oscar Alastoy (2023-05-05), Arthur Jasper Lucenario (2023-05-14), Romeo Agua (42) (2023-05-15), Alvin “Dagger” Bayno (2023-05-20), Ruben Obidas (2023-05-20), Antonio Babor (77) (2023-05-20), Jurielen Babor (27) (2023-05-20), Juliven Ramirez (23) (2023-05-20), Evelyn Meren (31) (2023-05-20), Gusting Mapos (2023-05-21), Zaldy Cañaverl (2023-05-24), Jonel Bayno (2023-05-25), Rogelio Lacton (2023-05-27), Emilda Fausto (51) (2023-06-14), Billy/Rolly Fausto (52) (2023-06-14), Ben Fausto (15) (2023-06-14), Raben Fausto (11) (2023-06-14)